

Η αγωνία μου έγκειται σε τούτο: ακατάπαυστα ν' αγωνίζομαι της θέσης τούτης και της αντίθεσης, να βρω τη Σύνθεση. Νίκος Καζαντζάκης, Αίγινα, 12/2/1944

No 34 - Απρίλιος 2014

«SYNTHESIS»: ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ!

Κατόπιν πολλών αιτημάτων από αναγνώστες μας και από μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής της Εταιρείας (ΔΕΦΝΚ), το *Synthesis* κυκλοφορεί, από τον Δεκέμβριο του 2013, και στα γερμανικά, στα κινεζικά και στα ιαπωνικά. Έτσι, ένα ακόμη ευρύτερο κοινό θα έχει πρόσβαση στην «καζαντζακική» επικαιρότητα. Στο παρόν τεύχος επιφέρουμε κι άλλες αλλαγές: σύγχρονη παρουσίαση με χρώμα, νέες στήλες για πιο ευχάριστη ανάγνωση. Ελπίζουμε ότι οι βελτιώσεις αυτές θα σας ικανοποιήσουν.

Η Γραμματεία της Συντονιστικής Επιτροπής:
Γιώργος Στασινάκης, πρόεδρος
Μαρίνα Γρηγοροπούλου, γραμματέας
Δημήτρης Τζάνος, ταμίας

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ: ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

• **Διεθνές Βραβείο «Νίκος Καζαντζάκης».** Μετά την επιτυχία του πρώτου μέρους, αφιερωμένου σε «γραπτά κείμενα», διοργανώνουμε από εφέτος το δεύτερο μέρος του διαγωνισμού, αφιερωμένο σε «πρωτότυπες καλλιτεχνικές δημιουργίες».

• **Επιστολογραφία.** Οι Εκδόσεις Καζαντζάκη, το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη και η ΔΕΦΝΚ αποφάσισαν να συνεργαστούν με σκοπό τη συγκέντρωση, την ταξινόμηση και την έκδοση ολόκληρης της επιστολογραφίας του μεγάλου Κρητικού.

• **Έργα Νίκου Καζαντζάκη.** Στην κατηγορία αυτή θα συγκεντρώνονται κείμενα για τα γραπτά του: περίληψη ενός βιβλίου του, εκδόσεις, μεταφράσεις, αλληλογραφία, άρθρα, συνεντεύξεις.

• **Διαμονή Νίκου Καζαντζάκη.** Θα παρουσιάζουμε τόπους κατοικίας και στοχασμούς του.

• **Φάκελος.** Θα εκθέτουμε απόψεις και σχέσεις του συγγραφέα μας με διανοούμενους ή με τόπους. Στο επόμενο τεύχος του *Synthesis*, θα επισημάνουμε τους δεσμούς του με τη Νότιο Αμερική.

• **Πρόσωπα.** Είναι κι αυτή μια νέα στήλη, η οποία θα δώσει την ευκαιρία σε άτομα, που προσοθούν ποικιλοτρόπως το έργο και τις ιδέες του Νίκου Καζαντζάκη, να εκφραστούν.

• **Δραστηριότητες.** Η ΔΕΦΝΚ συνεχίζει τη δράση της σε όλα τα επίπεδα: δημιουργία νέων Τμημάτων, διοργάνωση πολυάριθμων εκδηλώσεων στις πέντε ηπείρους και διανομή του περιοδικού *Le Regard crétois*. Η ιστοσελίδα μας στα ελληνικά βρίσκεται ολοένα και αυξανόμενη ανταπόκριση. Περίπου εκατό άτομα κατά μέσο όρο την επισκέπτονται καθημερινά. Τον Μάιο θα επικαιροποιηθεί, προκειμένου να γίνει ελκυστικότερη. Ως προς την ιστοσελίδα στα γαλλικά, θα είναι έτοιμη τον προσεχή Ιούνιο. Οι ιστοσελίδες αυτές θα είναι οι μόνες που δεσμεύουν τη ΔΕΦΝΚ, ενώ οι ιστοσελίδες των εθνικών τμημάτων θα περιορίζονται αποκλειστικά στις δραστηριότητες των χωρών τους.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ

Βιβλίο: Ξημερώνει

Στο *Synthesis* του Δεκεμβρίου 2013, ανακοινώσαμε την έκδοση στα ελληνικά αυτού του θεατρικού έργου. Ο Νίκος Μαθιουδάκης, Πρόεδρος του Ελληνικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ και επιστημονικός σύμβουλος των Εκδόσεων Καζαντζάκη, μας παρουσιάζει σύντομα αυτό το βιβλίο. Πρόκειται για το πρώτο ερωτικό δράμα του Νίκου Καζαντζάκη, που γράφτηκε το 1906 για θέατρο και παρουσιάστηκε στον Παντελειδείο διαγωνισμό δραματικής τέχνης του Πα-

νεπιστημίου Αθηνών. Ο συγγραφέας περιγράφει το ηθικό δίλημμα και το συναισθηματικό μαρτύριο της ηρώιδας Λαλώς, φυλακισμένης ανάμεσα στην προσωπική της επιθυμία και στην περιρρέουσα κοινωνική συμβατικότητα. Για τη συγγραφή του έργου αυτού επηρεάστηκε εμφανώς από τα διαδραματιζόμενα της εποχής του. Όσον αφορά στην κεντρική πλοκή του έργου, μοιάζει μ' αυτήν της Άννας Καρένινας του Τολστόι.

Μετάφραση

Αλβανία, Τίρανα, 27 Απριλίου. Στο πλαίσιο του Πρώτου Φεστιβάλ Βιβλίου και Εικαστικών Τεχνών, η Maklena Nika, πρόεδρος του τοπικού τμήματος της ΔΕΦΝΚ, παρουσίασε τη μετάφραση του βιβλίου του Νίκου Καζαντζάκη *Ταξιδεύοντας: Ιταλία, Αίγυπτος, Σινά, Ιερουσαλήμ, Κύπρος, Ο Μοριάς*.

Επιστολογραφία

• Οι Εκδόσεις Καζαντζάκη, το Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη και η ΔΕΦΝΚ αποφάσισαν να συγκεντρώσουν, να ταξινομήσουν και να εκδώσουν τις επιστολές του συγγραφέα μας. Θα δημιουργηθεί διεθνής επιστημονική επιτροπή από ειδικούς στη γλώσσα και στο έργο του Καζαντζάκη. Τον συντονισμό αυτής της πρωτοβουλίας θα έχουν η Νίκη Σταύρου, διευθύντρια των Εκδόσεων Καζαντζάκη και η Βαρβάρα Τσάκα, διευθύντρια του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη. (Ηλεκτρονικές διευθύνσεις: info@kazantzakis-museum.gr και contact@kazantzakispublications.org).

• Η *αλληλογραφία Νίκου Καζαντζάκη-Pierre Amandry*, στα ελληνικά, Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη, Ηράκλειο, Κρήτη, 2013. Εκδοτική επιμέλεια: Σταμάτης Ν. Φιλιππίδης – Βαρβάρα Τσάκα. Πρόκειται για 11 επιστολές που αντάλλαξαν οι δύο άνδρες το 1954 με αφορμή τη μετάφραση στα γαλλικά του έργου *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*.

Κείμενα

Για τα μυθιστορήματα

Το 1957, λίγο πριν τον θάνατό του, ο Καζαντζάκης έδωσε συνεντεύξεις στον Pierre Sipriot για το Γαλλικό Ραδιόφωνο. Κυκλοφόρησαν από τις εκδόσεις du Rocher, Μονακό, 1990.

Στο κατωτέρω απόσπασμα ο συγγραφέας διακρίνει «τρία είδη μυθιστορημάτων».

α) το μυθιστόρημα του είδους: “μεγάλο κατάστημα”. Αυτό το μυθιστόρημα ξεφεύγει από τους τόπους και τις εποχές, γιατί πλέει στον αέρα, χωρίς ρίζες. Είναι μαγειρεμένο σοφά, σύμφωνα με διεθνείς συνταγές.

β) το τοπικιστικό ή εθνικό μυθιστόρημα. Αυτό έχει ρίζες στο λαό του και στη χώρα του. Εκφράζει με ποιον ιδιαίτερο τρόπο ένας συγκεκριμένος λαός σκέφτεται, αισθάνεται, ζει και πεθαίνει. Αυτά τα μυθιστορήματα είναι σαν τα τοπικά μνημεία μιας χώρας. Είναι πολύτιμα, γιατί μπορούν να πλουτίσουν το πνεύμα μας και την ευαισθησία μας.

γ) όταν αυτά τα εθνικά μυθιστορήματα κατορθώνουν να περάσουν τα εθνικά σύνορα και να φτάσουν τον άνθρωπο όλων των εθνικοτήτων, τότε έχουμε το τρίτο είδος μυθιστορηματος, το ανώτερο απ' όλα.

Να εμβιβάζει στη μελέτη του ανθρώπου της χώρας του ώσπου να φτάσει τον άνθρωπο χωρίς επικέτα, τον άνθρωπο απλά και μόνο, να ποια πρέπει να είναι η ανώτατη φιλοδοξία του μυθιστοριογράφου.

Ας προσθέσουμε κάτι, καταλήγει ο Καζαντζάκης, πολύ σημαντικό: δεν είναι δυνατό να φτάσει κανείς τον άνθρωπο όλων των χωρών παρά μόνο αν ξεκινήσει από τον άνθρωπο της χώρας του”.

Για τα ταξίδια.

Ένα μονάχα αξίζει: το ταξίδι. Χάρηκα πολύ στην Κίνα και στην Ιαπωνία και τώρα κάθουμαι ακίνητος εδώ σαν τον όφη και χωνεύω. Λέω να κάμω πάλι ένα μεγάλο ταξίδι στην Κεντρική Αφρική ή στη Νότια Αμερική.

Γράμμα στο Χαρίλαο Στεφανίδη,
Αίγινα, 4 Φεβρουαρίου 1936

Ο Καζαντζάκης έφυγε στη Μαδρίτη. Μου γράφει: *Οι μέρες μου εδώ υφαίνονται με ήλιο· ο αέρας είναι γεμάτος από μαύρα μάτια, μαλλιά κι αρώματα σύκων και μοσχάτων σταφυλιών. Είμαστε μακριά από το γκρίζο κι ορθολογικό Παρίσι, μες στην Αφρική, αυτή την Αφρική που αγαπούσε χωρίς να τη γνωρίζει, της οποίας ένιωθε και λίγο γιος. Δεν έλεγε άλλωστε: το μυαλό μου είναι δυτικό, η επιθυμία μου φλογερή, η φλόγα μου ασιατική, η καρδιά μου αφρικανική, χαρακτηρίζοντας τόσο καλά την προσωπικότητά του;*

Renaud de Jouvenel, περιοδικό *Europe*,
Ιούνιος 1958

Όταν του μιλούσα για την Νότια Αμερική, από όπου επέστρεφα στις αρχές του 1936, φλεγόταν ολόκληρος απέναντί μου: *Πρέπει να δω και γω την Νότια Αμερική και δε θ' αφήσω το θάνατο να με πάρει, πριν εκπληρώσω αυτό το χρέος.*

Renaud de Jouvenel, περιοδικό *Europe*,
Ιούνιος 1958

Πολύ θα 'θελα να πάω και στο Μεξικό.

Ελένη Καζαντζάκη, *Ο Ασυμβίβαστος*,
Εκδόσεις Καζαντζάκη, Αθήνα, 1998

Πολύ θα χαρώ αν το πάρω [το βραβείο Νόμπελ Λογοτεχνίας], γιατί θα μπορέσω να κάμω, θα προφθάσω να κάμω τα ταξίδια που θέλω: Μεξικό, Νότια Αμερική, Ινδία.

Γράμμα στον Παντελή Πρεβελάκη,
Αντίπολις, 23 Οκτωβρίου 1954

Έρευνα

Το βιβλιοπωλείο «Πολιτεία» στην Αθήνα και ο δικτυακός τόπος bookpress.gr πραγματοποίησαν πέρυσι έρευνα μεταξύ 120 λογοτεχνών, που κλήθηκαν να υποδείξουν τα 100 καλύτερα βιβλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας, κατά τους δύο τελευταίους αιώνες (1813-2013). Ο Νίκος Καζαντζάκης ήταν στην κορυφή με τέσσερα από τα βιβλία του: *Αναφορά στον Γκρέκο*, *Βίος και Πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, *Καπετάν Μιχάλης* και *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*.

ΔΙΑΜΟΝΗ: ΑΝΤΙΠΟΛΗ

Στις 25 Μαρτίου 1948, ο Νίκος Καζαντζάκης παραιτείται από τη θέση συμβούλου λογοτεχνίας στην ΟΥΝΕΣΚΟ, στο Παρίσι, στην οποία υπηρετούσε από την 1η Μαρτίου 1947. Είχε συνεργάτιδα την Yvette Renoux-Herbert. Αδυνατώντας να επιστρέψει στην Ελλάδα, ο συγγραφέας αποφασίζει να εγκατασταθεί στη Γαλλία. Επιλέγει την Αντίμπ, την αρχαία «Αντίπολη», στις ακτές της Μεσογείου, που είχε ιδρυθεί από τους Ίωνες. Αυτή η πόλη του θύμιζε την πατρίδα του και του πρόσφερε την ηρεμία και τη γαλήνη που τόσο αναζητούσε. Θα ζήσει με τη σύζυγό του Ελένη, από τον Ιούνιο 1948 έως τον Ιούνιο 1957.

Στο βιβλίο της *Νίκος Καζαντζάκης-Ο Ασυμβίβαστος*, η Ελένη Καζαντζάκη θυμάται με συγκίνηση αυτή τη διαμονή. Ο Καζαντζάκης γράφει εκεί, διαδοχικά, τα εξής έργα: *Σόδομα και Γόμορρα*, *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*, *Κούρος (Θησέας)*, *Χριστόφορος Κολόμβος*, *Ο αδερφοφάδες*, *Ο Καπετάν Μιχάλης*, *Ο τελευταίος πειρασμός*, *Ο φωτοθύλης του Θεού*, *Αναφορά στον Γκρέκο*. Ξαναγράφει τον *Κωνσταντίνο Παλαιολόγο*.

Στην Αντίμπ επίσης δέχεται ανθρώπους των γραμμάτων, καθώς και μεταφραστές των έργων του, που καταφθάνουν από Ευρώπη και Αμερική. Καλλιτέχνες, μουσικοί (μεταξύ των οποίων ο Τσέχος συνθέτης Μποχουσλάβ Μαρτινού), προσωπικότητες του κινηματογράφου (Ζυλ Ντασέν, Μελίνα Μερκούρη), πολιτικοί και πολλοί άλλοι φίλοι τον επισκέπτονται εκεί. Ο συγγραφέας και ποιητής

αγαπούσε τον περίπατο στην παραλία (όταν είχαν φύγει οι τουρίστες), στο δάσος της Gaoupe ή στα υψώματα της Αντίμπ και των Κανών. Ταξίδευε συχνά, αλλά κάθε φορά ξανάβρισκε με χαρά την Αντίμπ. Δεν συμμετείχε πολύ στην τοπική ζωή, αλλά έπαιρνε μέρος τότε-πότε στις πολιτιστικές δραστηριότητες. Εξάλλου, το όνομά του περιλαμβάνεται μεταξύ των δωρητών του Μουσείου Πικάσο. Ήταν επίτιμο μέλος της Ροταριανής Λέσχης αυτής της πόλης.

ΠΡΟΣΩΠΑ: ΙΩΑΝΝΑ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ

Είναι καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου (Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών). Οι έρευνες και η διδασκαλία της αφορούν στην αρχαιολογία, στη διαχρονική σχέση ανάμεσα στον ελληνικό και στον δυτικό πολιτισμό, στη νεοελληνική λογοτεχνία και στη μετάφραση. Εμβαθύνοντας στο έργο του Καζαντζάκη, δημοσίευσε το 2011 μια πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη για τον Καζαντζάκη, «Ο Καζαντζάκης, η Φραγκοκρατία στην Πελοπόννησο και το πρόβλημα της πολιτισμικής ταυτότητας του Νεοέλληνα μέσα από το έργο του *Ταξιδεύοντας (Μοριάς)*». Στη μελέτη της διερευνά το αφήγημα αυτό από τη σκοπιά της πολιτισμικής ετερότητας. Έναυσμα για τη μελέτη της αποτέλεσε η εξής φράση του Καζαντζάκη: *το πρόσωπο της Ελλάδας είναι ένα παλίμψηστο από δώδεκα γραφές*. Μια από τις γραφές αυτές συνίσταται στην Φραγκοκρατία που αναδύει, σύμφωνα με τον Καζαντζάκη, τον ενδόμυχο φόβο του Νεοέλληνα για τον δυτικό πολιτισμό. Το κεντρικό σύμβολο του Πελοποννησιακού χώρου είναι τα κάστρα, που αντιπροσωπεύουν *το πιο απρόσιτο οχυρό της ψυχής μας*. Οι σημερινοί Έλληνες δεν διαθέτουν, ωστόσο, τη δύναμη των κατόχων αυτών των κάστρων, γι' αυτό και δεν μπορούν να υπερβούν τον εαυτό τους και να αναγνωρίσουν τις κρυφές φωνές του τοπίου. Η ενσωμάτωση της ελληνικής κουλτούρας τότε στη Δύση και τότε στην Ανατολή οδήγησε τους Νεοέλληνες στη σύγχυση, περιπλάνοντας ακόμη μέχρι σήμερα σε μία διαρκή απορία ως το προς το πού ανήκουν και παραγνωρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη μόνη πραγματικότητα που τους ανήκει, την ιδιαιτερότητά τους. Ο Καζαντζάκης, σημειώνει η Ιωάννα Σπηλιοπούλου, είναι ίσως ο μόνος συγγραφέας, που εξέφρασε αυτήν την ιδιαιτερότητα μέσα στη χρονική ροή, επιμένοντας ταυτόχρονα στη συμβολή της στον παγκόσμιο πολιτισμό. Εν κατακλείδι τονίζει ότι απότομο σκοπό της αποτελεί η διερεύνηση των υπολοίπων γραφών του πελοποννησιακού παλίμψηστου, έτσι ώστε να καταστεί αφενός σαφές πόσο σημαντικός υπήρξε για τον Κρητικό ταξιδιώτη «ο οπτικός πολιτισμός», και αφετέρου να προβληθεί η ιστορικοπολιτισμική διάσταση του έργου του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΕΦΝΚ

Διεθνές Βραβείο Νίκος Καζαντζάκης

Μετά τα «γραπτά κείμενα», ανακοινώνουμε εφέτος το δεύτερο μέρος του Βραβείου, που θα αφορά στις «πρωτότυπες καλλιτεχνικές δημιουργίες».

Φύση του έργου. - Εικαστικές τέχνες: ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, φωτογραφία. - Μουσική: πρωτότυπο ή διασκευασμένο έργο. - Παραστατικές τέχνες: θεατρική παράσταση, χορός, κινηματογραφική ταινία, ντοκυμαντέρ, σειρά.

Συμμετοχή. Δικαίωμα συμμετοχής έχει οποιοσδήποτε, ανεξαρτήτως εθνικότητας, ηλικίας και τόπου διαμονής.

Παρουσίαση. Τα έργα πρέπει να κατατεθούν στην αναλυτική τους μορφή, εκτυπωμένα, σκαναρισμένα ή φωτογραφημένα, και να αποσταλούν με συστημένη επιστολή από τον Απρίλιο του 2014 έως το τέλος Απριλίου 2016, στη διεύθυνση της ΔΕΦΝΚ: case postale 2714, CH-1211 Genève 2 Dérôt, Switzerland.

Επιτροπή. Καθ' υπόδειξη της Συντονιστικής Επιτροπής, αποτελείται από υποεπιτροπές με πέντε μέλη η κάθε μία και πρόκειται για ειδικούς στην τέχνη από διάφορες χώρες.

Τελετή απονομής των βραβείων. Θα λάβει χώρα τον Οκτώβριο του 2016 στην Αθήνα.

Περαιτέρω πληροφορίες για τον διαγωνισμό μπορείτε να λάβετε ηλεκτρονικά στην εξής διεύθυνση: siankcdc@gmail.com

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΜΑΤΙΑ

Η μακέτα του εξωφύλλου σχεδιάστηκε από τον μεγάλο Ελβετό ζωγράφο Hans Erni

Η διαφημιστική καμπάνια και οι συνδρομές ξεκίνησαν αισίως στην Αυστραλία, στο Βέλγιο, στην Ελλάδα και στο Λουξεμβούργο. Σας παρακαλούμε να συνεχίσετε αυτήν τη δράση σε βιβλιοπωλεία, Πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες και ιδιώτες. Επιπλέον, το «Ευρετήριο των τευχών 1-40» του περιοδικού, που γράφτηκε από τη Μαρίνα Γρηγοροπούλου, θα εκδοθεί προσεχώς στα ελληνικά και στα γαλλικά (διγλωσση έκδοση). Πρόκειται για μια αξιοσημείωτη εργασία.

Συντονιστική επιτροπή

Είναι το κεντρικό όργανο της ΔΕΦΝΚ. Συνήλθε στην Αθήνα στις 15 Μαρτίου 2014 μέσα σε άριστο κλίμα εργασίας. Επισήμανε την παραίτηση της Αθηνάς Βουγιούκα, την οποία ευχαρίστησε για τη σημαντική συμβολή της στην προώθηση του έργου του Καζαντζάκη και στις δραστηριότητες της ΔΕΦΝΚ. Σύμφωνα με το άρθρο 18 του Καταστατικού της, εξέλεξε δύο νέα μέλη: τη Marta Silvia Dios Sanz (Αργεντινή), μεταφράστρια, μία από τις δύο νικήτριες του πρώτου μέρους του Διεθνούς Βραβείου Νίκου Καζαντζάκη, αφιερωμένου σε «γραπτά κείμενα», και τον Σταμάτη Φιλίππιδι (Ελλάδα), Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης και ειδικό μελετητή του έργου του Νίκου Καζαντζάκη. Τέλος, εξέλεξε τη Μαρίνα Γρηγοροπούλου, διδάσκουσα στην Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ελλάδα, γραμματέα του γραφείου της.

Τμήματα

Η ΔΕΦΝΚ συνεχίζει την ανάπτυξή της. Νέα τμήματα δημιουργήθηκαν ή θα δημιουργηθούν προσεχώς στην Αυστρία (28 Φεβρουαρίου), στην Ιορδανία (Μάιος), στο Λος Άντζελες (15 Μαΐου), στη Μαλαισία (Μάιος), στη Νέα Υόρκη (24 Μαΐου), στην Παλαιστίνη (Μάιος), στο Περού (Μάιος), στη Σερβία (7 Μαΐου) και στη Σλοβενία (5 Μαΐου).

Γεγονότα του 2014

Συνέδρια/Ημερίδες

- **Αργεντινή, Μπουένος Άιρες, Σεπτέμβριος:** Ο Καζαντζάκης και η σύγχρονη Ελλάδα.
- **Ελλάδα, Αθήνα, 17 Μαΐου:** Προσεγγίσεις του έργου του Νίκου Καζαντζάκη (βλ. *Synthesis*, τχ. 33, Δεκέμβριος 2013).
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Νέα Υόρκη, 23 Οκτωβρίου:** Ο πάντα επίκαιρος Νίκος Καζαντζάκης Σαν Φρανσίσκο, 26 Οκτωβρίου: Ο Καζαντζάκης και η φύση.
- **Κίνα, Πεκίνο, 18 Απριλίου:** Οι φιλοσοφικές και θρησκευτικές ιδέες του Καζαντζάκη.
- **Νότιος Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ, 1^η Νοεμβρίου:** Οι δεσμοί του Καζαντζάκη με την Αφρική.
- **Νότιος Κορέα, Σεούλ, 10 Μαΐου:** Ο Χριστός ξανασταυρώνεται.

Στα βήματα του Νίκου Καζαντζάκη

(Επίσκεψη σε πόλεις και χώρες όπου έζησε ο Καζαντζάκης)

- **Γαλλία, Αντίπολη, Οκτώβριος.**
- **Ισπανία, Τολέδο, Νοέμβριος.**
- **Ελλάδα, Κρήτη, 9-16 Οκτωβρίου.** Υπενθυμίζουμε το ταξίδι που οργανώνουν οι φίλοι μας του συλλόγου *Αλσατία-Κρήτη*. Για περισσότερες πληροφορίες, απευθυνθείτε στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: jcschendi@wanadoo.fr

- **Ιταλία, Ασίζη, Νοέμβριος.**
- **Σλοβενία, Bohinj και Rogaska Slatina, 3 και 4 Μαΐου.**
- **Ελβετία, Tessin (Γκάντρια και Καντεμάριο), 28 Ιουνίου.**

Άλλες εκδηλώσεις

- **Γαλλία, Λυόν, 10 Απριλίου:** Ο Νίκος Καζαντζάκης ταξιδευτής στη Μεσόγειο. Βραδιά αναγνώσεων, με μουσική συνοδεία, που διοργανώθηκε από την Ελληνική Κοινότητα και τη ΔΕΦΝΚ και τέθηκε υπό την αιγίδα του Επίτιμου Προξενείου Ελλάδας Μασσαλία, 11 Απριλίου: διοργανώθηκε από τον Σύλλογο Γαλλία-Ελλάδα και τη ΔΕΦΝΚ. Περιείχε προβολή βίντεο της γαλλόφωνης βελγικής τηλεόρασης, διάλεξη του Γιώργου Στασινάκη με θέμα *Η επικαιρότητα της σκέψης του Νίκου Καζαντζάκη* και συζήτηση. Τέθηκε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Γενικού Προξενείου.
- **Ελβετία, Γενεύη, 14 Μαΐου:** το Ινστιτούτο αραβικών και μεσογειακών πολιτισμών, το θέατρο «Mediterraneo» και η ΔΕΦΝΚ, συνδιοργανώνουν βραδιά με θεματική *Ο Νίκος Καζαντζάκης ταξιδευτής στη Μεσόγειο*, που θα περιλαμβάνει αναγνώσεις με μουσική συνοδεία. Ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στη Γενεύη, Κύριος Άγγελος Υψηλάντης, θα απευθύνει χειρετισμό Βασιλεία, Πολιτιστικό Κέντρο Φιλελλήνων, 20 Ιουνίου: Ένας άλλος Καζαντζάκης, ο ποιητής κι ο ταξιδευτής, με την Anne-Lise Fritsch και τον Γιώργο Στασινάκη Καντεμάριο (Tessin), 28 Ιουνίου: τοποθέτηση πλάκας στο θεραπευτικό ίδρυμα όπου ο Καζαντζάκης νοσηλεύτηκε το 1955.
- **Ελλάδα, Λάρισα, 5 Μαρτίου:** ενδιαφέρουσα βραδιά, που διοργάνωσε ο τοπικός υπεύθυνος του ελληνικού τμήματος Ν. Σκεντέρης και η διευθύντρια του Γαλλικού Ινστιτούτου Χ. Βουλγαράκη με θεματική *Η γυναίκα στη ζωή και στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη*. Διάβαστηκαν αποσπάσματα του βιβλίου της Ελένης Ο Ασυμβίβαστος και έγινε ενημέρωση για τη ΔΕΦΝΚ Χανιά, 9 Μαρτίου: παρουσίαση μιας νουβέλας του Χρήστου Τσαντή με τίτλο *Ο μικρός πρίγκιπας συναντά τον Κυριο Καζαντζάκη στο δρομο της αναζήτησης*. Ο Σήφης Μιχελιογιάννης, τοπικός υπεύθυνος της ΔΕΦΝΚ, παρέβαλε το έργο του Saint Exupéry με κείμενο του Νίκου Καζαντζάκη. Ο ηθοποιός Λευτέρης Μποτονάς διάβασε αποσπάσματα της νουβέλας αυτής. Η Αθηνά Γαλανάκη επιμελήθηκε την εκδήλωση Χανιά, 12 Μαρτίου-13 Απριλίου: Αναφορά στον Νίκο Καζαντζάκη, έκθεση κρητών καλλιτεχνών. Μετά το Ρέθυμνο και το Ηράκλειο, γνώρισε κι εκεί μεγάλη επιτυχία το καλοκαίρι θα παρουσιαστεί στον Άγιο Νικόλαο Θεσσαλονίκη, 10 Μαρτίου: η τοπική υπεύθυνη της ΔΕΦΝΚ Γιούλη Ιεραπετρίτση διοργάνωσε μια βραδιά αφιερωμένη στο: Ταξίδι στο ποιητικό σύμπαν του Καζαντζάκη, μέσα από αποσπάσματα της «Αναφοράς στον Γκρέκο». Συμμετείχαν: οι Πανεπιστημιακοί Καθηγητές Δ. Γουνελάς και Χ. Σταμούλης, μαθητές και μουσικοί Χανιά, 5 Απριλίου: Ο διαχρονικός Καζαντζάκης. Συνδιοργάνωση: ΔΕΦΝΚ, Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και Φιλολογικός Σύλλογος «Ο Χρυσόστομος». Συμμετείχαν: η Έφη Μπουκουβάλα-Κλώντζα, καθηγήτρια φιλολογίας, με θέμα Καζαντζάκης-Νίτσε, η συνάντηση δύο μεγάλων διαχρονικών στοχαστών Βαρβάρα Τσάκα, διευθύντρια του Μουσείου Νίκου Καζαντζάκη, με θέμα Μουσείο Νίκου Καζαντζάκης, μία κυνέλη πνεύματος και δημιουργίας η Αγγελική Καραθανάση-Μανουσάκη, καθηγήτρια φιλολογίας, με θέμα Καζαντζάκικες μελέτες του Γιώργου Μανουσάκη, ο Σήφης Μιχελιογιάννης με θέμα Το αγωνιστικό πνεύμα στη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη η Ελπίνη Νικολοδάκη-Σουρή, καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης, με θέμα Η διαχρονικότητα του Νίκου Καζαντζάκη στη νεοελληνική εκπαίδευση.
- **Εσθονία, Ταλλίν, 18 Μαρτίου:** μέλη και φίλοι μας συγκεντρώθηκαν στο Γαλλικό Ινστιτούτο, παρακολούθησαν διάλεξη του καθηγητή Kalle Kasemaa και τίμησαν την 25^η επέτειο από την ίδρυση της ΔΕΦΝΚ.
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Νέα Υόρκη, 2 Μαρτίου:** διάλεξη του Θανάση Μασκαλέρη, ποιητή, συγγραφέα και μέλους της Συντονιστικής Επιτροπής, με θέμα *Το ανθρωπιστικό πνεύμα στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη* και παρουσίαση του βιβλίου του *Το επίγειο Ευαγγέλιο του Καζαντζάκη: θα σώσουν οι άνθρωποι τη Γη;* Αυτό το επιτυχημένο γεγονός διοργανώθηκε από τον Σύνδεσμο Ελλήνων

Εκπαιδευτικών «Ο Προμηθεύς», την Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών Αμερικής, την Ομοσπονδία Ελλήνων Εκπαιδευτικών Αμερικής, τη ΔΕΦΝΚ και άλλους συλλόγους. Το πρόγραμμα περιελάμβανε επίσης χορούς, αναγνώσεις ποιημάτων, μουσική και έκθεση βιβλίου 'Σαν Φρανσίσκο, 22 Μαρτίου: πρώτη εκδήλωση αυτού του νέου τμήματος, που ίδρυσε ο Θανάσης Μασκαλέρης. Ήταν αφιερωμένη στη μελέτη της Αναφοράς στον Γκρέκο.

• **Ιορδανία, Αμμάν, 17 Μαρτίου:** υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πρεσβείας, ο Γιώργος Στασινάκης παρουσίασε στον Σύλλογο Ελληνίδων Κυριών *Το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, τη σκέψη του και τους δεσμούς του με τον αραβικό κόσμο*. Ευχαριστούμε την Κυρία Λουίζα Μαρινάκη, Πρέσβη της Ελλάδας, το προσωπικό της Πρεσβείας, την Κυρία Φλόρα Βάρναλη, πρόεδρο των Ελληνίδων Κυριών και τα μέλη του Συλλόγου της, καθώς και τον δάσκαλο Ανδρέα Πισσαράκη, για τη συμβολή τους στη συνάντησή αυτή. Πανεπιστήμιο του *Yarmouk, Γαλλικό Τμήμα, 18 Μαρτίου:* επιτυχημένη εκδήλωση, που διοργανώθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Ημερίδων Γαλλοφωνίας και της Ελληνικής Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Φοιτητές παρουσίασαν την Αρχαία Ελλάδα, τη Γαλλοφωνία στην Ελλάδα και τη βιογραφία του μεγάλου Κρητικού. Ο Γιώργος Στασινάκης αναφέρθηκε στο Έργο του Νίκου Καζαντζάκη, στη σκέψη του και στους δεσμούς του με τη Γαλλία και με τον αραβικό κόσμο. Πρόσφερε, επίσης, εκ μέρους των Εκδόσεων Καζαντζάκη, το βιβλίο της Ελένης Καζαντζάκη *Ο Ασυμβίβαστος* και, εκ μέρους της ΔΕΦΝΚ, τα βιβλία *Αναφορά στον Γκρέκο, Ο Χριστός ξανασταυρώνεται, Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* και *Ο Φτωχούλης του Θεού*. Ευχαριστούμε για τη στήριξη τους τον Κύριο Elie Issa Alrabadi, καθηγητή γαλλικών, όλους τους διδάσκοντες και τους φοιτητές, την Κυρία Μαρία Σαράντη, πληρεξούσιο Υπουργό, εκπρόσωπο της Ελληνικής Πρεσβείας και τον Κύριο Saker Malkawi, πρώην Πρέσβη της Ιορδανίας στην Αθήνα.

• **Ισραήλ, Τελ Αβίβ, 9 Ιουνίου:** διάλεξη του Daniel Daliot, προέδρου του τοπικού τμήματος της ΔΕΦΝΚ, με θέμα *Ο Καζαντζάκης και οι σχέσεις του με την Ε.Σ.Σ.Α.*

• **Καναδάς, Τορόντο, 1^η Ιουνίου:** διάλεξη του καθηγητή Peter Bien, επίτιμου μέλους της ΔΕΦΝΚ, με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης μέσα από την επιστολογραφία του*.

• **Κίνα, Πεκίνο, 21 Φεβρουαρίου:** στο πλαίσιο των παραδόσεών της για τη *Νεοελληνική Ιστορία και τον Νεοελληνικό Πολιτισμό*, η Έλενα Αβραμίδου, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής, αναφέρθηκε στον Νίκο Καζαντζάκη.

• **Λίβανος, Οκτώβριος.** Το λιβανέζικο τμήμα της ΔΕΦΝΚ θα οργανώσει μια σημαντική έκθεση με πίνακες και γλυπτά του Jamil Molaeb, εμπνευσμένα από τον Κρήτη και τον Νίκο Καζαντζάκη. Ο καλλιτέχνης αυτός επισκέφτηκε τον περασμένο Οκτώβριο το Μουσείο Καζαντζάκη και το μνήμα του σπουδαίου Κρητικού.

• **Μαρόκο, Τετάν, Μάιος:** Ο Ahmed Mtili, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής, θα παρουσιάσει το έργο του Καζαντζάκη.

• **Παλαιστίνη, Ραμάλα, 19 Μαρτίου:** πρώτη εκδήλωση για τον Νίκο Καζαντζάκη, η οποία διοργανώθηκε από τη ΔΕΦΝΚ, το Γαλλικό Ινστιτούτο και το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στην Ιερουσαλήμ. Πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο των Διεθνών Ημερίδων Γαλλοφωνίας και της Ελληνικής Προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενώπιον ενός πολυάριθμου και με μεγάλο ενδιαφέρον κοινού, ο Πρόεδρος της ΔΕΦΝΚ παρουσίασε το Έργο του Νίκου Καζαντζάκη, τη σκέψη του και τους δεσμούς του με τη Γαλλία και με τον αραβικό κόσμο. Μετά τη διάλεξη ακολούθησε συζήτηση. Ο ομιλητής πρόσφερε στο Ινστιτούτο, εκ μέρους των Εκδόσεων Καζαντζάκη, το βιβλίο της Ελένης Καζαντζάκη *Ο Ασυμβίβαστος* και, εκ μέρους της ΔΕΦΝΚ, τα βιβλία *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται, Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά, Οι Αδερφοφάδες* και *Ο Φτωχούλης του Θεού*. Η βραδιά έκλεισε με δεξίωση, προσφορά του Γενικού Προξενείου Ελλάδας. Ευχαριστούμε τον Κύριο Julien Chiarpone-Lucchesi, διευθυντή του Ινστιτούτου, τον Κύριο Γιώργο Ζαχαριουδάκη, Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Ιερουσαλήμ, τη σύζυγό του και το προσωπικό του Προξενείου, τον Κύριο Said Kalil, Κα-

θηγητή της Νομικής και διερμηνέα, καθώς και τους πολυάριθμους υπεύθυνους συλλόγων από την Ιερουσαλήμ, τη Βηθλεέμ και άλλες παλαιστινιακές πόλεις: *Ραμάλα, 20 Μαρτίου:* προσκεκλημένος του Συλλόγου Ελληνίδων Κυριών, ο Γιώργος Στασινάκης έκανε ομιλία για *Το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, τη σκέψη του και τους δεσμούς του με τον αραβικό κόσμο*.

• **Σιγκαπούρη, Ιούλιος:** Ο Δημήτρης Μπέμπας, τοπικός υπεύθυνος της ΔΕΦΝΚ, ετοιμάζει εκδήλωση για τα ταξιδιωτικά κείμενα του Καζαντζάκη.

• **Σλοβενία, Κρανj (Λιουμπλιάνα), 5 Μαΐου, Η θύρα της Ανατολής-Αφιέρωμα στον Νίκο Καζαντζάκη:** εισαγωγή στο έργο του, αναγνώσεις αποσπασμάτων του *Καπετάν Μιχάλη* από μαθητές, ενδιαμέσως τραγούδια του Χατζηδάκι, εμπνευσμένα από τον *Καπετάν Μιχάλη*, μουσική και παρουσίαση της ΔΕΦΝΚ. Συνδιοργανωτές: ΔΕΦΝΚ, Σλοβено-ελληνικός πολιτιστικός σύλλογος, Gimnazija Kranj και Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου της Λιουμπλιάνας. Το γεγονός έχει τεθεί υπό την αιγίδα της Ελληνικής Πρεσβείας.

• **Σουηδία, Στοκχόλμη, 12 Φεβρουαρίου:** *Κι ο Οδυσσεύς έφτασε τελικά στην Ανταρκτική.* Υπ'αυτόν τον γενικό τίτλο και μέσα σε μια κατάμεστη αίθουσα, η ΔΕΦΝΚ, σε συνεργασία με την Ελληνική Πρεσβεία, απέδωσε επίσημη τιμή στον Gottfried Grunewald, μεταφραστή στα σουηδικά της *Αναφοράς στον Γκρέκο* και της *Οδύσσειας*. Ο Φώντας Παγκαλιάς, πρόεδρος του τοπικού τμήματος της ΔΕΦΝΚ, μίλησε για τη σημασία του έργου του και του παρέδωσε το δίπλωμα του «Επιτίμου μέλους» της.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Γενεύη, 22 Φεβρουαρίου. Κατά τη διάρκεια μιας συμπαθητικής συνάντησης στην οικία της ηθοποιού Anne-Lise Fritsch, παρουσία μελών της Συντονιστικής Επιτροπής και του Διοικητικού Συμβουλίου του ελβετικού τμήματος, απονεμήθηκαν διπλώματα «Επιτίμων μελών» της ΔΕΦΝΚ στον Manuel Tornare, ομοσπονδιακό βουλευτή και στον Michel Comte, μηχανικό. Εκφράζουμε τα συγχαρητήριά μας στους φίλους μας για τις διακρίσεις αυτές και τις ευχαριστίες μας στον William Griffiths για το φωτογραφικό του λεύκωμα.

ΔΩΡΕΕΣ

Peter Bien (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής), τμήματα της ΔΕΦΝΚ: Μελβούρνη (Αυστραλία), και Οττάβα (Καναδάς), Γιώργος Στασινάκης (Ελβετία) και Κόνστανς Ταγκοπούλου (Ελλάδα). Ευχαριστούμε για τη γενναιοδωρή χειρονομία σας.

ΜΝΗΜΗ

Πληροφορηθήκαμε τον θάνατο των: Πάτροκλου Σταύρου, θετού γιου της Ελένης Καζαντζάκη και διευθυντή των Εκδόσεων Καζαντζάκη (Λευκωσία), Παναγιώτη Βέγγου (Γενεύη) και Jean-Pierre Weibel (Berolle-Vaud). Απευθύνουμε στις οικογένειές τους τα συλλυπητήριά μας.

Και εσείς μπορείτε να γίνετε μέλος της ΔΕΦΝΚ.

Σας παρακαλούμε να γράψετε

στην Συντονιστική Επιτροπή στη Γενεύη:

Case postale 2714, CH-1211 Genève 2 Dérôt, Suisse.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο

Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της ΔΕΦΝΚ, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά (Δημήτρης Γόννης), γαλλικά (Γεώργιος Στασινάκης), γερμανικά (Μιχάλης Κουκάκης), ελληνικά (Μαρίνα Γρηγοροπούλου), ιαπωνικά (Fumiko Yanagida), ισπανικά (Margarita Larriera), ιταλικά (Gilda Tentorio), κινεζικά (Έλενα Αβραμίδου), πορτογαλικά (Marisa Donatello) και ρωσικά (Alexander Prokorchuk). Σκίτσο: Τάκης Καλμούχος. Νόμιμη κατάθεση (Dérôt légal), αρ. 34, Απρίλιος 2014. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, 01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. Fax: +4122 7824318 • Site: www.amis-kazantzaki.gr • E-mail: siankcdc@gmail.com